

شیوه‌نامه اجرایی ارزیابی جامع دوره دکتری دانشگاه علم و فرهنگ

مقدمه:

به استناد تبصره ماده ۱۵ و ماده ۲۳ آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) مصوب جلسه ۸۷۱ مورخ ۹۴/۱۱/۲۴ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به منظور ایجاد هماهنگی در اجرای ارزیابی جامع دوره دکتری در سطح گروه‌های آموزشی و دانشکده‌ها، "شیوه‌نامه اجرایی ارزیابی جامع دوره دکتری دانشگاه علم و فرهنگ" تدوین گردیده است.

ماده ۱: اهداف

- ۱-۱) کسب اطمینان از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجویان دوره دکتری
- ۱-۲) سنجش توانایی تجزیه و تحلیل مسائل تخصصی با رویکرد علمی
- ۱-۳) احراز برخورداری از قوه خلاقیت و نوآوری

ماده ۲: شرایط و زمان ارزیابی جامع

- ۲-۱) دانشجویی که تمامی واحدهای درسی دوره را طبق مواد ۱۰ و ۱۱ آیین‌نامه فوق‌الذکر، با میانگین حداقل ۱۶ گذرانده باشد، در صورت احراز شرایط زیر، لازم است در ارزیابی جامع شرکت کند.

شرایط شرکت در ارزیابی جامع دوره دکتری:

- الف) اتمام مرحله آموزشی و ثبت تمامی نمرات دروس طبق سرفصل آموزشی مصوب دوره، در سامانه جامع آموزش دانشگاه (سیستم گلستان)
- ب) احراز شرایط مربوط به زبان خارجی بر اساس مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه
- ج) تعیین استاد/اساتید راهنما و موضوع رساله
- د) داشتن حداقل سنوات مجاز برای ادامه تحصیل یا اخذ سنوات از شورای بررسی موارد خاص دانشگاه
- ه) ثبت‌نام ارزیابی جامع در سامانه جامع آموزش دانشگاه (سیستم گلستان)، در موعد مقرر

۲-۲) اگر دانشجو در ارزیابی جامع ثبت‌نام کند، ولی آمادگی شرکت در آن را نداشته باشد، می‌تواند ضمن قبول مسئولیت کلیه تبعات احتمالی، درخواست تمدید مهلت شرکت در ارزیابی جامع را با ذکر دلایل موجه با تأیید استاد/ اساتید راهنما، حداقل دو هفته قبل از برگزاری آزمون، به مدیر گروه آموزشی مربوط ارائه کند. در صورت پذیرش مراتب توسط شورای تخصصی گروه آموزشی و تأیید معاون آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده، ارزیابی جامع دانشجو حداکثر یک نوبت به تعویق خواهد افتاد.

تبصره ۱: نیمسال ثبت‌نام ارزیابی جامع، علیرغم موافقت با تمدید مهلت برای تعویق ارزیابی جامع، جزو سنوات مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود. در این صورت ارزیابی جامع در کارنامه دانشجو ثبت شده و در وضعیت نمره آن، عبارت حذف آموزشی درج می‌گردد.

تبصره ۲: در صورت عدم ثبت‌نام دانشجو در نیمسالی که باید در ارزیابی جامع شرکت کند، لازم است دانشجو برای آن نیمسال درخواست مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات تحصیلی نماید. در غیراینصورت دانشجو منصرف از تحصیل شناخته می‌شود.

۲-۳) بنابه پیشنهاد شورای تخصصی گروه آموزشی، تأیید معاون آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده و تصویب اداره کل آموزش و تحصیلات تکمیلی دانشگاه، ارزیابی جامع برای دانشجویان یک رشته/گرایش، حداکثر دو نوبت در سال (نوبت اول: حداکثر تا پایان خردادماه و نوبت دوم: حداکثر تا پایان آذرماه) برگزار می‌شود.

ماده ۳: چگونگی برگزاری و محتوای ارزیابی جامع

۳-۱) با عنایت به ماده ۱۶ آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی، برگزاری ارزیابی جامع برای تمام گروه‌های آموزشی الزامی است.

۳-۲) در هر یک از گروه‌های آموزشی دانشگاه، ارزیابی جامع با تشخیص و تصویب شورای تخصصی گروه آموزشی مربوط، به یکی از ۳ شیوه کتبی، کتبی- شفاهی و یا ارائه مقاله- آزمون شفاهی برگزار می‌شود.

الف) شیوه کتبی:

۳-۳) آزمون کتبی، شامل سؤالات مرتبط با حداقل ۳ و حداکثر ۵ درس اصلی مصوب شورای تخصصی گروه آموزشی است که توسط اساتید همان دروس طرح و تصحیح می‌گردد. ضمناً اساتید درس موظفند حداقل یک هفته قبل از برگزاری آزمون کتبی، سؤالات خود را به طور محرمانه به اداره خدمات آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تحویل دهند.

۳-۴) مواد درسی آزمون کتبی باید یک نیمسال قبل از برگزاری ارزیابی، توسط مدیر گروه آموزشی مربوط به صورت مکتوب و به نحو مقتضی به اطلاع دانشجو رسانده شود. دانشجو نیز موظف است درخصوص مواد آزمون و تاریخ دقیق ارزیابی جامع از گروه آموزشی اطلاعات لازم را کسب کند.

۳-۵) آزمون کتبی به صورت متمرکز و حداکثر در دو روز کاری متوالی برگزار می‌شود.

ب) شیوه کتبی - شفاهی:

۳-۶) در این شیوه، آزمون‌های کتبی و شفاهی به نسبت ۷۰ درصد کتبی و ۳۰ درصد شفاهی برگزار می‌شود. بر این اساس لازم است ابتدا آزمون کتبی طبق شیوه کتبی (بند الف ماده ۳) و سپس آزمون شفاهی برگزار گردد.

۳-۷) با توجه به موضوع محور بودن دوره دکتری، در آزمون شفاهی مجموع اطلاعات دانشجو در مباحث مرتبط با زمینه کلی رساله دانشجو، به تصویب شورای تخصصی گروه آموزشی مربوطه، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. بنابراین، موضوعات حداقل ۳ مبحث تصویب شده، توسط مدیر گروه مربوط به دانشجو اعلام می‌شود و سؤالات آزمون شفاهی آن مباحث، توسط استاد/اساتید راهنما طرح می‌گردد.

۳-۸) کارگروه برگزاری آزمون شفاهی ارزیابی جامع با ترکیب و شرایط زیر تشکیل می‌شود:

۱- مدیر گروه آموزشی دوره دکتری (به عنوان رئیس کارگروه)

۲- استاد/ اساتید راهنمای رساله دانشجو

۳- حداقل یک نفر از اعضای هیأت علمی گروه آموزشی یا گروه‌های آموزشی مرتبط - علاوه بر استاد/ اساتید راهنما - به پیشنهاد شورای تخصصی گروه و تأیید معاون آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده

۴- یک عضو هیأت علمی با حداقل مرتبه دانشیاری از خارج دانشگاه با انتخاب شورای تخصصی گروه و تأیید معاون آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده

۵- یک عضو هیأت علمی دانشگاه، ترجیحاً از رشته‌های مرتبط، به عنوان نماینده اداره کل آموزش و تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان ناظر بر اجرای صحیح و رعایت ضوابط ارزیابی جامع

تبصره ۳: حضور رئیس کارگروه برگزاری آزمون شفاهی، استاد/اساتید راهنما و نماینده اداره کل آموزش و تحصیلات تکمیلی دانشگاه در جلسه آزمون الزامی است.

تبصره ۴: در صورتی که استاد راهنمای اصلی، هم‌زمان مدیر گروه باشد، در جلسه آزمون شفاهی دانشجوی خود نمی‌تواند مسئول کمیته باشد. در این گونه موارد، یکی دیگر از اعضای هیأت علمی تمام وقت گروه به انتخاب معاون آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده، مسئول کمیته خواهد بود.

تبصره ۵: اعضای کارگروه برگزاری آزمون شفاهی باید حداقل مرتبه استادیاری داشته باشند.

۳-۹) زمان برگزاری آزمون شفاهی، حداکثر یک ماه پس از آزمون کتبی همان نوبت خواهد بود.

ج) شیوه ارائه مقاله - آزمون شفاهی:

۳-۱۰) در این شیوه با شرایط زیر، ارائه مقاله جایگزین آزمون کتبی در شیوه کتبی - شفاهی می‌شود:

۱- ارائه مستندات مربوط به پذیرش قطعی و چاپ یک مقاله ISI و یا پذیرش قطعی و چاپ حداقل دو مقاله علمی - پژوهشی معتبر که حداقل یک مقاله، چاپ و دیگری به مرحله پذیرش نهایی (accept) رسیده باشد (با رعایت تبصره ۶) به همراه درخواست معافیت از آزمون کتبی ارزیابی جامع

تبصره ۶: مقالات باید مطابق با الزامات آخرین ویرایش "آیین‌نامه تشویق فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه" باشد. وابستگی (Affiliation) به دانشگاه علم و فرهنگ، باید تنها وابستگی نفر اول باشد. همچنین موضوع مقالات مرتبط با رشته تحصیلی یا موضوع رساله و زمان ارسال آن مربوط به دوران تحصیل دانشجو در مقطع دکتری باشد.

۲- بررسی و تأیید شورای تخصصی گروه آموزشی و معاونت پژوهشی دانشگاه

تبصره ۷: در صورت پذیرش مقالات و معافیت دانشجو از آزمون کتبی؛ آزمون شفاهی برگزار می‌شود و در این آزمون، مجموع اطلاعات دانشجو در زمینه مقاله یا مقالات پذیرفته شده، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

تبصره ۸: کارگروه برگزاری آزمون شفاهی ارزیابی جامع، با ترکیب و شرایط مندرج در بند ۳-۸ قسمت ب ماده ۳، مسئولیت برگزاری آزمون شفاهی را بر عهده دارد و سؤالات آزمون شفاهی، از محتوای مقالات توسط استاد/اساتید راهنما طرح می‌گردد.

ماده ۴: اعلام نتایج ارزیابی جامع

الف) اعلام نتایج آزمون کتبی:

۴-۱) نتایج آزمون کتبی باید پس از اعلام اساتید مربوط، همراه اوراق امتحانی، به طور محرمانه و حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز بعد از برگزاری آن، توسط مدیر گروه آموزشی و از طریق معاون آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام گردد.

ب) اعلام نتایج آزمون کتبی - شفاهی:

۴-۲) در آزمون کتبی - شفاهی، میانگین موزون هر دو آزمون (به نسبت ۷۰ درصد کتبی و ۳۰ درصد شفاهی) ملاک نهایی ارزیابی است.

۴-۳) رئیس کارگروه ارزیابی آزمون شفاهی موظف است حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز پس از برگزاری ارزیابی جامع (آزمون‌های کتبی و شفاهی)، نسبت به درج نمرات هر دو بخش کتبی و شفاهی به صورت مجزا در صورتجلسه ارزیابی جامع اقدام نماید و سپس صورتجلسه امضا شده توسط اعضای کارگروه به همراه اوراق امتحانی آزمون کتبی، از طریق معاون آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده، به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه گردد.

ج) اعلام نتایج آزمون شفاهی در شیوه ارائه مقاله - آزمون شفاهی:

۴-۴) در صورت پذیرش مقاله/مقالات و معافیت دانشجو از آزمون کتبی؛ کل نمره ارزیابی جامع، مربوط به آزمون شفاهی خواهد بود.

۴-۵) رئیس کارگروه ارزیابی آزمون شفاهی موظف است حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز پس از برگزاری آزمون شفاهی، نسبت به درج نمرات در صورتجلسه ارزیابی جامع اقدام نماید و سپس صورتجلسه امضا شده توسط اعضای کارگروه، از طریق معاون آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده، به معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارائه گردد.

۴-۶) نتیجه نهایی ارزیابی جامع (شامل شیوه‌های کتبی یا کتبی- شفاهی و یا ارائه مقاله- آزمون شفاهی) باید حداکثر تا قبل از شروع نیمسال جدید، با تأیید معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه در سامانه جامع آموزش دانشگاه (سیستم گلستان) ثبت گردد.

تبصره ۹: نتیجه ارزیابی جامع به صورت قبول یا مردود در کارنامه تحصیلی دانشجو ثبت می‌شود و در میانگین نیمسال و کل بی‌اثر است.

ماده ۵: شرط قبولی در ارزیابی جامع

۵-۱) حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و نمره حداقل ۱۴ در هر درس است. در صورت عدم کسب میانگین ۱۶، ارزیابی صرفاً یکبار دیگر تکرار خواهد شد.

تبصره ۱۰: چنانچه نمره میانگین ۱۶ احراز شده باشد، ولی حداقل نمره هر درس کسب نشده باشد، وی موظف به یک بار شرکت در امتحان درس یا دروسی خواهد بود که نمره کسب شده در آنها کمتر از ۱۴ است. در این حالت تکرار امتحان آن درس یا دروس، جزو همان نوبت ارزیابی جامع محسوب می‌شود.

تبصره ۱۱: در صورتی که دانشجو فقط در یک درس نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کند، از شرکت در امتحان مجدد آن درس معاف خواهد بود.

۵-۲) در صورتی که دانشجو در دو نوبت ارزیابی جامع حدنصاب لازم را کسب نکند و یا به هر دلیل در موعد مقرر در امتحان جامع شرکت ننماید، با رعایت سنوات مجاز تحصیلی و موافقت شورای بررسی موارد خاص دانشگاه، باید در اولین ارزیابی جامع بعدی گروه شرکت نماید. چنانچه صلاحیت علمی دانشجو پس از ۳ بار شرکت در آزمون جامع احراز نگردد، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۱۲: جایگزینی نمره دانشجو در هریک از دروس آزمون کتبی و شفاهی نوبت اول، برای ارزیابی نوبت دوم یا نوبت‌های دیگر، مجاز نمی‌باشد.

ماده ۶: در سایر موارد اجرایی، با حفظ اصول آیین‌نامه دوره دکتری تخصصی و رعایت مفاد این شیوه‌نامه، نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین کننده است.

ماده ۷: مسئولیت نظارت بر حسن اجرای مفاد این شیوه‌نامه، بر عهده معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۸: این شیوه‌نامه با ۸ ماده و ۱۲ تبصره در جلسات مورخ ۹۷/۰۴/۱۶، ۹۷/۰۴/۳۰، ۹۷/۰۵/۰۱ و ۹۷/۰۶/۲۶ شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه علم و فرهنگ بررسی و به تصویب نهایی رسید و جایگزین شیوه‌نامه قبلی گردید و از تاریخ تصویب برای تمامی دانشجویان دوره دکتری تخصصی (Ph.D) ورودی سال تحصیلی ۹۷-۹۸ و پس از آن لازم‌الاجراست.